

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce
EXPERIMENTÁLNÍ KOMIKSOVÁ KNIHA
„INVINCIBLE“
Alice Slavičková

Plzeň 2016

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika

Specializace Mediální a didaktická ilustrace

Bakalářská práce

EXPERIMENTÁLNÍ KOMIKSOVÁ KNIHA

„INVINCIBLE“

Alice Slavičková

Vedoucí práce: MgA. Ing. Václav Šlajch

Katedra designu

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeská univerzita v Plzni

Plzeň 2016

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen
uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2016 podpis autora

OBSAH

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1
2	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	2
3	CÍL PRÁCE	4
4	PROCES PŘÍPRAVY	5
5	PROCES TVORBY	6
6	TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKACE.....	9
7	POPIS DÍLA	12
8	PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	14
9	SILNÉ STRÁNKY	15
10	SLABÉ STRÁNKY.....	16
11	SEZNAM ZDROJŮ	17
12	RESUMÉ.....	18
13	SEZNAM PŘÍLOH	20

1 MĚ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Když jsem nastoupila na obor Ilustrace, mohla jsem začít experimentovat jak z hlediska technologie tak námětu. Poprvé jsem se ke komiksu dostala ve druhém ročníku, kde jsem měla vyprávět jakýkoli příběh, který se odehrával v Plzni. Komiks mi přišel jako nejlepší forma jak ztvárnit příběh s časovou posloupností. I když jsem neměla před tím žádné zkušenosti s vyprávěním příběhu v komiksovém stylu, tak musím říci, že mě komiks naprosto pohltit v tom nejlepším slova smyslu. Jako technologii kresby jsem si vybrala technické plnicí pero, které mi jako jediné dovoľovalo zachytit i ty nejmenší detaily. Komiks byl tenkrát beze slov a šlo o námět astronauta, který chodí po Plzni a hledá nově postavené planetárium. Byl to můj první komiks, který jsem kdy v životě nakreslila a o to větší radost jsem měla, když byl vystaven na Komiks FESTU v Praze. Musím uznat, že od té doby již u mě převládal pocit věnovat se komiksu více. Proto jsem si opět vybrala jako klauzurní práci ve třetím ročníku komiks. Vždycky jsem zachovala technologický postup s tím, že komiksy nikdy nebyly kolorované, ale byly kreslené pouze technickým perem. Když jsem na konci třetího ročníku přemýšlela, co bych si vybrala jako téma k mojí bakalářské práci, komiks byl pro mě vlastně skvělá forma jak kresbou vyprávět jakýkoli příběh...

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Téma mé bakalářské práce mně bylo doporučeno mým vedoucím, panem Šlajchem s tím, že by mě mohlo zajímat a hlavně bavit. Když jsem poprvé začala přemýšlet nad tématem „Experimentální komiksová kniha,“ bylo mi hned jasné, že určitě nechci dělat typickou komiksovou knihu nebo časopis, ale že bych ráda našla nový způsob jak vyprávět příběh. Přemýšlela jsem snad nad všemi formami komiksu, které dosud byly publikovány. A tak jsem se rozhodla jít do opravdového experimentu a zaexperimentovat nejen formátem ale i formou vyprávění. Chtěla jsem se pokusit vyprávět příběh tak, aby čtenář na začátku absolutně netušil o co vlastně v komisu jde. A proto mě napadlo udělat jen jeden komiksový výjev, jakoby jedno velké komiksové okénko, které ale bude umět vyprávět více příběhů najednou. Proto jsem se rozhodla poskládat formáty papíru A3 tak, aby dohromady dávaly jedno velké komiksové okénko. Chtěla jsem, aby každý formát A3 mohl fungovat absolutně samostatně a aby se na každém formátu něco dělo, ale zároveň aby celek při rozložení dával smysl a nový rozměr. Proto jsem nakonec vymyslela to, že jednotlivé formáty A3 složím vedle sebe a pod sebe a nechám vytisknout na velký formát.

Když jsem poté začala přemýšlet nad tématem bakalářské práce, měla jsem nápady na jednotlivé příběhy, které mají nečekaný konec. Proto jsem začala pracovat například na tématu přistání na Měsíci. Výjev přistání na Měsíci měl fungovat tak, že čtenář by si na začátku komiksu myslel, že vidí výjev z přistání astronautů na Měsíci a poté by se na konci dozvěděl, že se vlastně nachází ve filmových ateliérech Hollywoodu. Chtěla jsem si pohrát s nečekaným závěrem, který patří k nejslavnějším konspiračním teoriím.

Stala se ale jedna věc, která mě ovlivnila nejen v bakalářské práci, ale na chvíli opět ovlivnila můj život a mé vnímání celkového bezpečí ve světě. A to tehdy, když se stal 13. listopadu teroristický útok ve Francii. Byla jsem z toho naprosto v šoku a nemohla jsem si pomoci, ale opět mě přepadl pocit, který jsem měla jako 14 letá dívka, která sledovala v televizi 11. září 2001 hořící věže WTC. Nechácala jsem tenkrát co se děje a po prvních pohledech na záběry hořících dvojčat jsem si myslela, že jde o natáčení nějakého nového filmu. Moc si toho z tohoto období nepamatuji, ale na tento den jsem vlastně ve svých myšlenkách nikdy nezapomněla. Byl to den, kdy vím přesně, co jsem dělala a na přesně si pamatuji na chvíli, kdy jsem se o tom dozvěděla. Ten samý pocit mě přepadl 13. listopadu v noci, kdy jsem poslouchala v autě rádio a opět jsem nevěřila tomu, že jsme jako lidé něčeho takového schopni. Rozhodla jsem se, že s tímto mým staronovým pocitem se musím nějak vyrovnat a závěrečná práce na fakultě mi přišla jako nejlepší forma. Proto jsem si vybrala téma 11. září 2001. Možná to pro mě byla určitá terapie jak začít přemýšlet nad tímhle tématem i jinak.

3 CÍL PRÁCE

Cílem práce bylo vytvořit experimentální komiks, který bude fungovat jinak než komiksy, které jsou k dostání na trhu teď. Chtěla jsem, aby se komiks četl jinak než je zvykem a aby obsah komiksu měl trochu šokující závěr. Chtěla jsem, aby se čtenář zamyslel nad dopadem toho, co se stalo 11. září. Ale zároveň jsem chtěla, abychom se dokázali trochu povznést na tuhle událost. Myslím, že pokud se nad něčím dokáže utvořit diskuze, dokáže se i po čase najít řešení. Právě témata, jakým je zrovna 11.zář a teroristické útoky vůbec, si zaslouží živou diskusi o tom, co se tedy od tohoto období změnilo. Většinou ale máme bohužel tendenci tyhle události zasunout někam do podvědomí a nebavit se o tom dál, jelikož je to pro nás třeba citlivé, až bolestivé téma. Když jsem dělala ve třetím ročníku komiks, který se jmenoval Hitler vegetariánem, nechtěla jsem oživit bolestivou historii, ale probudit diskusi o tom, jestli se náhodou historie neopakuje. Už víme, že komiks dokáže zprostředkovat těžké životní situace či události, o kterých se špatně i píše. Dokáže je zprostředkovat s určitou banalitou a nadlehčením. A proto mám komiks moc ráda a ráda v tomto stylu tvořím, protože můžu vyprávět příběh, na který se dobře nevzpomíná. Ale mohu ho vyprávět kresebnou formou, která tomu všemu dokáže dát určitý nadhled. Přála bych si, aby komiksů s pravdivým podkladem vznikalo čím dál tím více.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Na začátku jsem sháněla veškeré dostupné informace k tomuto tématu. Načetla jsem obrovské množství novinových článků, shlédla jsem spousty dokumentů o 11. září. Byl to složitý proces přípravy, jelikož začaly převládat emoce. Poté jsem začala studovat letadla a zejména typ, který do dvojčat narazil. Nakonec jsem si nastudovávala samotné budovy a architekturu, která byla v okolí WTC. Dost mě šokovalo, že zatímco dvojčata původně stála téměř u moře, tak dnes je tato plocha naprosto zastavěná. Další převážná část se odehrávala v moji hlavě, kde jsem si skládala obrázky a snažila se najít pojitko mezi tímto vážným příběhem a jakýmsi nadlehčením. Pro toto nadlehčení situace jsem zvolila dva racky, kteří se baví úplně o něčem jiném, než o daném tématu. Když jsem měla sehnané veškeré materiály, hledala jsem vhodný prostor, kde bych mohla takto velký formát rozložit a kreslit na něj tak, abych kresbu pořád viděla vcelku. Kamarád mi nabídl svůj ateliér kde má obrovský pracovní stůl, na který se dvacet A3 vešlo a já jsem tak mohla pracovat souběžně na všech.

5 PROCES TVORBY

Jelikož jsem chtěla zachytit letadlo nad mrakodrapy v poloze, která se nedá jen tak nafotit, musela jsem začít improvizovat. Stáhla jsem si z internetu nespočet fotek a leteckých záběrů a hledala v nich polohu letadla, která by mně vyhovovala. Dokonce jsem přemýšlela i o tom, že bych si letadlo nechala vymodelovat ve 3D programu a letadlo bych si poté natočila tak jak bych potřebovala. Z této varianty ale nakonec rychle sešlo, jelikož by byla časově i finančně značně náročná. Půjčila jsem si knihu *Studia komiksu: možnosti a perspektivy*, kterou mi doporučil můj vedoucí práce pan Šlajch. Ale ani tam jsem nenašla dostačující materiál. Nakonec jsem přes veškeré pátrání v knihách a brouzdáním po internetu celkem vyhovující fotku našla a mohla jsem se pustit do kreslení letadla, které jsem ale chtěla mnohonásobně zvětšit. Po několika nezdařených pokusech letadlo nakreslit zvětšené tak, aby fungovala jeho perspektiva, se mi podařilo letadlo celkem úspěšně překreslit. Po tomto období teď celkem slušně zvládám teoretické věci, co se letadel týče. Což už byl jen bonus pro mě samotnou.

Když jsem letadlo měla nakreslené a viděla jsem jak velké je, musím uznat, že jsem se trochu zalekla formátu, který jsem si vybrala. To už ale byl začátek roku a nebylo cesty zpět. V druhém kole přišli na řadu racci, kteří se na obrázku nacházejí. Musím uznat, že tahle část pro mě byla nejvíce odpočinková, protože mě bavilo si trochu pohrát s jejich výrazem ve tváři. A snažit se zachytit jejich emoce. Zatímco jeden racek měl být vyděšený k smrti, tak racek druhý se měl naopak jen nevěřícně divit. V tomto směru proces probíhal tak, že jsem si opět sehnala spousty příruček, které jsem začala studovat.

Z doporučené literatury mě nejvíce ovlivnila kniha Signály z neznáma, kde bylo nespočet inspirace, kterou jsem se postupně prokousávala. Tak jsem narazila na komiksovou knihu, která se jmenuje Gaza: Poznámky pod čarou dějin od Joea Sacca. Tato kniha se mě stala inspirací v kresbě. Našla jsem zde inspiraci jak se kresebně vyrovnat s obrovskou plochou tak, aby nepůsobila prázdně atd. Když jsem dokreslila racky a byla jsem s výsledkem celkem spokojená, byl čas se věnovat dalšímu důležitému kresebnému úkolu a to byly budovy světového obchodního centra a část Manhattanu.

Zde byl způsob inspirace podobný jako před tím. Sehnala jsem si dostatečně obrázků a snažila se udělat dostatečné množství skic těchto krásných budov, které již bohužel neexistují. Překvapivé zjištění pro mě bylo, že když jsem vyhledávala fotky budov ještě před 11 zářím, zjistila jsem, že jich není tolik, jak jsem si myslela. Naopak samozřejmě fotky již hořících dvojčat jsem našla tisíce. Ale nakonec po hlubším pátrání jsem dostačující fotku našla, takovou, která mi vyhovovala hlavně svojí perspektivou, jelikož jsem potřebovala nakreslit budovy z výšky a velkého nadhledu. Zde nastal menší problém v tom, že fotka byla opravdu dost malá a tak jsem mohla zachytit jen obrysy budov a obrysy moře. Další moje hledání nastalo tedy v tom, jak toto místo vypadalo ještě před rokem 2001. Musím se přiznat, že v této části jsem pak celkem dost improvizovala, ale i přesto jsem se snažila ze všech sil zachovat původní ráz tohoto místa. I když jsem si zprvu myslela, že nejnáročnější kresebný úkol bude letadlo, musela jsem tuto myšlenku přehodnotit poté, co jsem dokreslila budovy a část pobřeží. Celkem mě udivilo, že v konečném důsledku jsem na budovách strávila přes měsíc času. Samozřejmě to počítám i s tím, kdy jsem hledala dostatečné podklady pro kresbu

budov. Myslím, že zde hrálo i velkou roli to, že jsem si vybrala technické pero, které je sice úžasným nástrojem na komiks, ale nedokáže pracovat tak rychle jako třeba centropen. Když se mi podařilo nakreslit vše, co jsem potřebovala, mohla jsem začít s kolorováním kresby. Pak už vše záleželo opravdu jen na mé fantazii.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKACE

Hned od začátku zadání bakalářské práce jsem věděla, že budu chtít kreslit komiks technickým perem. Nejen, že si s tímto nástrojem nejlépe rozumím, ale přišlo mi i logické, že když jsem každý komiks kreslila technickým perem, že tomu teď nebude jinak. V tomto směru jsem nechtěla experimentovat, i když mě pan vedoucí práce od této techniky trochu zrazoval, jelikož se mu zdálo, že takto velký formát bude časově velmi těžké zpracovat technickým perem. Po dokončení bakalářské práce jsem mu musela dát za pravdu, ale i tak jsem byla moc ráda, že jsem si nevybrala třeba kresbu digitální. Začala jsem tedy kresbou letadla, které mi přišlo zásadní pro další vývoj kresby. Vše jsem kreslila na obyčejné papíry formátu A3 jelikož jsem věděla, že v procesu tvorby nastane asi spousta chyb a bude třeba papíry pořád vyměňovat. Proto mi přišlo logičtější kreslit na obyčejnější papíry než na čtvrtky. Na formátech A3 jsem si udělala vždy 7mm okraj. Vše co na obrázku je jsem si nejdříve překreslila tužkou, abych věděla, jestli mi kresba navazuje na kresbu na dalším formátu. Tohle byl asi úplně nejhorší proces tvorby. Protože jsem si pořád musela hlídat obsah okolních formátů oproti tomu, na který jsem kreslila. Mnohokrát se mi stalo, že mě kresba o trochu „ujela“ a už mi nenavazovala na kresbu na sousedním formátu. Z toho jsem byla chvíli nešťastná, ale po pár dnech jsem se naučila pracovat tak, abych eliminovala chyby a dosáhla takového výsledku, který jsem chtěla. Vše jsem kreslila na obrovském pracovním stole, který jsem měla k dispozici. Byl to skvělý pomocník jelikož jsem mohla mít všechny A3 rozloženy vedle sebe a vidět tak hned návaznost kresby. Když jsem měla formát kresebně dokončen, vše jsem naskenovala, abych v případě nezdaru v kolorování mohla použít záložní kopii. Když bylo

vše naskenované a kresba byla vyčištěna od zbytků tužky, začala jsem obrázek kolorovat.

Nejdříve jsem si myslela, že bych obraz začala vybarvovat pastelkami, ale při jeho obrovském formátu bych se dostala do obrovského časového skluzu. Další varianta byla taková, že bych plochy vybarvila akvarelovými barvami, ale to jsem si nakonec také nechala od vedoucího práce rozmluvit. Ke kolorování jsem si nakonec vybrala pastely. Pastely se zdály být absolutně nejlepší variantou. Jak z hlediska barevnosti a čistoty přechodů, tak z hlediska časového. Chtěla jsem, aby obloha za letadlem byla blankytně modrá, což se mi povedlo, ale bohužel převod z RGB na CMYK tuto barvu nedokázal správně zobrazit a tak celkový dojem je poněkud ponuřejší než na originálu.

Když jsem měla obrázek již celý kolorovaný, nastal opět proces skenování. Tam se vyskytl problém v tom, že scanner příliš podsvěcoval obrázek a tak na něm začaly být vidět veškeré nedostatky, nebo se na vybarvené modré ploše zobrazovaly stopy od pastelu. A tak se celý proces musel opakovat znovu, aby se docílilo lepšího vyobrazení. Když se tohle celé povedlo, začala mravenčí práce v počítači. Každý obrázek se musel zvlášť vyčistit a upravit. Poté se formáty A3 daly dohromady tak, aby celkově utvořily velký obrázek. Když všechno tohle proběhlo, nastal čas dát obrovský formát do tisku. Velikost formát je 1485x1680 pixelů, což je pro tisk trochu nadstandartní. Nakonec jsem v Plzni našla jednu tiskárnu, která mi tento formát na papír s gramáží 160 dokázala vytisknout a naohýbat.

Poté jsem si nechala vypracovat u paní Jany Trnkové vazbu na komiks. Vymýšlela jsem desky tak, aby komiks byl chráněn před

poškozením, ale zároveň aby to nebyla vazba knihy. A tak jsem po různých pokusech a inspiracích vybrala vazbu, do které se dá komiks vložit z obou stran a nepůsobí jako kniha. To vše jsem převázala červeným popruhem, na který jsem si nechala natisknout nápis REMOVE BEFORE FLIGHT což znamená PŘED LETEM ODSTRANIT. Tento nápis se používá v letectví, kde je tato věta napsána na červených praporecích, které označují na letadle všechny komponenty (různé kryty apod.), které je nutné před letem z letadla odstranit. Zdálo se mi to jako nápadité převázání vazby, kterou jsem zachovala bílou tak, aby ladila s komiksem.

7 POPIS DÍLA

Celé dílo dává dohromady výjev z 11 září. Na obraze vidíme letadlo (které je stejný typ jako letadla, která narazila do budov WTC). Dole v levém rohu pod ním jsou budovy Světového obchodního centra. Nad letadlem jsou nakreslení dva rackové, kteří se baví o tom, že letadla začala létat nějak proklatě nízko. Když otevřeme komiks, vidíme první stránku, na které máme jen název díla a jméno autora. Když takhle pokračujeme dál, zobrazí se nám první „řádka“, ve které vidíme dva racky, kteří se podivují nad tím, že letadla létají nějak proklatě nízko. V tuto chvíli ještě žádné letadlo nevidíme, a tak se můžeme zatím jen domýšlet, o co tedy jde. Na stránce mezi racky se nám objevuje novinový článek, ve kterém se píše že Majkl Jackson měl koncert, kam pozval spousty známých hostů, že tam představil jednu písničku ze svého nového alba *Invincible* a tam si poprvé můžeme všimnout propojení názvu a příběhu. Na poslední stránce prvního řádku se dozvídáme, o jaký druh racka jde a kde se tento racek vyskytuje. Vidíme tam informaci, že na východním pobřeží USA. Když začneme rozkládat druhou „řádku“ Komiksu, začne se před námi rozkládat půlka letadla. Vidíme komiksové bubliny, které vycházejí z letadla, je to komunikace mezi piloty kteří si povídají o tom, jaký byl včerejší koncert Majkla Jacksona. Tady si opět můžeme všimnout propojení a zjišťujeme, že koncert, o kterém se piloti baví, byl včera, tudíž Novinový článek z *The New York Times* je z dneška. Letadlo je ve druhém řádku encyklopedicky popsáno a všechna tato fakta se týkají opravdu toho samého typu letadla, které do „dvojčat“ narazilo. Když otočíme na řádek třetí, už je nám okamžitě jasné, o co v komiksu jde. Vidíme budovy WTC a můžeme si přečíst i základní parametry budov. Dozvídáme se, jakou měly výšku a kdy byly

postavené. Na dalších obrázcích si už můžeme přečíst novinové články o teroristických útocích, které zahýbaly světem. Pod články se dočítáme, z jakých novin je daný článek otištěn, aby to ještě více podpořilo to, že tato událost opravdu zasáhla celý svět. Vybrala jsem jen opravdu důležité mezníky v teroristických útocích. Bohužel musím podotknout, že se jich událo od jedenáctého září mnohem více, než by si kdokoliv přál. Na poslední stránce je nápis Nové milénium. Milénium znamená tisíciletí, chtěla jsem tak poukázat na to, že naše nové tisíciletí, ve kterém žijeme, bohužel začalo takhle a i tak dále pokračuje.

Když jsem přemýšlela nad vazbou komiksu, věděla jsem, že nebudu chtít typickou knižní vazbu. A proto je vazba komiksu provedená tak, že se komiks do vazby jen vkládá a to ještě z obou dvou stran. Přišlo mi, že se to k tomuto komiksu hodí a vytváří to dojem jakoby průletu. Chtěla jsem, aby se komiksová „plachta“ dala vytáhnout z obou dvou stran. Vazba je bílá, zde to má opět důvod. Nejdříve jsem chtěla, aby desky vazby měly modrou barvu a ladily tak s oblohou, která v komiksu převládá. Ale zde jsem se bála toho, že nechytím odstín úplně stejný, který mám na komiksu a tak jsem od modré barvy raději odstoupila. Pak jsem přemýšlela o černé, ale zdálo se mi, že černá je až moc agresivní a v kombinaci s červenou páskou by to nemuselo úplně dobře působit. V tom případě se jako nejlepší varianta zdála barva bílá. Která má duchovní základ a hlavně její čistota mi ladila s bílými oblaky, které se v komiksu vyskytují.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Přínos pro daný obor vidím hlavně v použití formátu. Experimentace v komiksu se vždycky týká spíše jeho obsahu než formy. Ale uvědomuji si, že hlavní přínos byl spíše pro mě v tom, že jsem se ještě více zdokonalila v technice, kterou jsem použila. Bylo to půlroční kreslení a skicování a já mám pocit, že bych nyní dokázala nakreslit letadlo z každého úhlu. Dozvěděla jsem se spousty technických parametrů z oblasti letectví. Přínosem byly i konzultace s vedoucím mé práce panem Šlajchem, který mně dal opravdu skvělou průpravu do komiksového světa.

9 SILNÉ STRÁNKY

Myslím, že silná stránka mojí práce je především v inovativním řešení formátu komiksu. Snažila jsem se jít do opravdového experimentu. Snažila jsem se přijít s něčím novým, co by mohlo divákovi trochu rozšířit obzory v tom, jak kreslit komiks. A poukázat na to, že vždycky nemusí jít jen o komiksovou knihu nebo časopis, ale i o jakousi rozkládací „mapu“, která se může číst i jinak než jen listováním.

10 SLABÉ STRÁNKY

Slabou stránku v mojí práci bych hlavně viděla v tom, že když mi byla práce vytištěna, změnila se barevnost celého díla. Zatímco jsem záměrně použila tyrkysovou modrou na oblohu, převod z RGB na CMYK nutný pro tisk způsobil posun modré k poněkud temnějším odstínům. I když jsem se snažila najít řešení a každý obrázek upravovat tak, abych se dostala co nejbližší k originální barvě, bohužel se mi to nepodařilo. To bych viděla jako nejslabší stránku práce.

11 SEZNAM ZDROJŮ

1. BURNS, Charles. *Černá díra*. 1. vyd. v českém jazyce. Praha: BB/art, 2008. ISBN 978-80-7381-371-0.
2. ČESÁLKOVÁ, Lucie, KOŘÍNEK, Pavel a Tomáš PROKŮPEK (eds.). *Signály z neznáma: český komiks 1922-2012*. Vyd. 1. V Řevnicích: Arbor vitae, 2012. ISBN 978-80-7467-012-1.
3. GROENSTEEN, Thierry. *Stavba komiksu*. Vyd. 1. Překlad Barbora Antonová. Brno: Host, 2005. Studium (Host). ISBN 80-7294-141-0.
4. FORET, Martin (ed.). *Studia komiksu: možnosti a perspektivy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci pro Centrum kulturních, mediálních a komunikačních studií při Filozofické fakultě, 2012. ISBN 978-80-244-3327-1.
5. MCCLOUD, Scott. *Jak rozumět komiksu*. 1. vyd. v českém jazyce. Praha: BB/art, 2008. ISBN 978-80-7381-419-9.
6. SACCO, Joe. *Gaza: poznámky pod čarou dějin*. 1. vyd. v českém jazyce. Praha: BB/art, 2010. ISBN 978-80-7381-084-9.

12 RESUMÉ

I wanted to create the experimental comic book which will work different way in comparison with comic books available on the market recently. My aim was to invent the comic book which can be read different way than usual. I wanted the ending to be shocking. This is the reason why I choose the 9/11 topic. I tried to tell the story in the way that the reader has no idea of what is going on. I have got the idea to create something like one big comic picture which can be observed as whole or as individual part. I decided to complete A3 sized pages together to fit in one big comic picture. Picture topic is related to 9/11. Main theme on the picture is plane and buildings of World Trade Center which do not exist anymore. Less important theme on the picture are two seagulls who react to the plane. Their task is to relief the situation. When we start comic reading first we can see seagulls story, then we discover the plane and finally we find World trade center buildings. When we see the complete picture we realize that main theme is 9/11 and we can read news articles about other terroristic attacks after this day. I named the comic "Invincible" after the Michael Jackson`s CD. This is because Michel Jackson was present in NY on 9/11 2001 because of his performance there the day before.

The comic is drawn by technical pen. Afterwards it is colorized by pastels. It seemed to me as the best way for format this big. Comic was scanned to PC, corrected digitally and printed on the paper in size 1485x1680 pixels. The cover is in white color with the red ribbon. Ribbon is printed with text "REMOVE BEFORE FLIGHT" which refers

to aerospace industry where it is used for marking components to be removed before plane is allowed to take off.

I believe that I created really experimental comic book.

13 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

Začátek kresebné práce

Příloha 2

Začátek kolorování kresby

Příloha 3

Tisk a ořezové práce v tiskárně

Příloha 4

Finální podoba komiksu

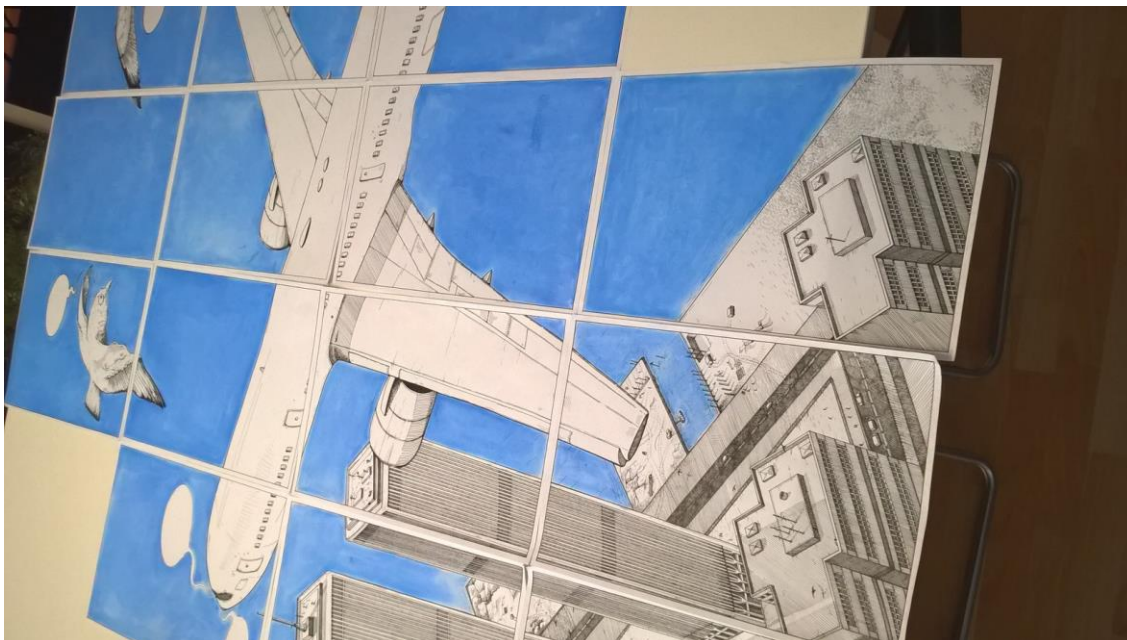
Příloha 1

Začátek kresebné práce

Příloha 2

Začátek kolorování kresby

Příloha 3

Tisk a ořezové práce v tiskárně

Příloha 4

Finální podoba komiksu

